

Til:

Fra: Analyseenheden

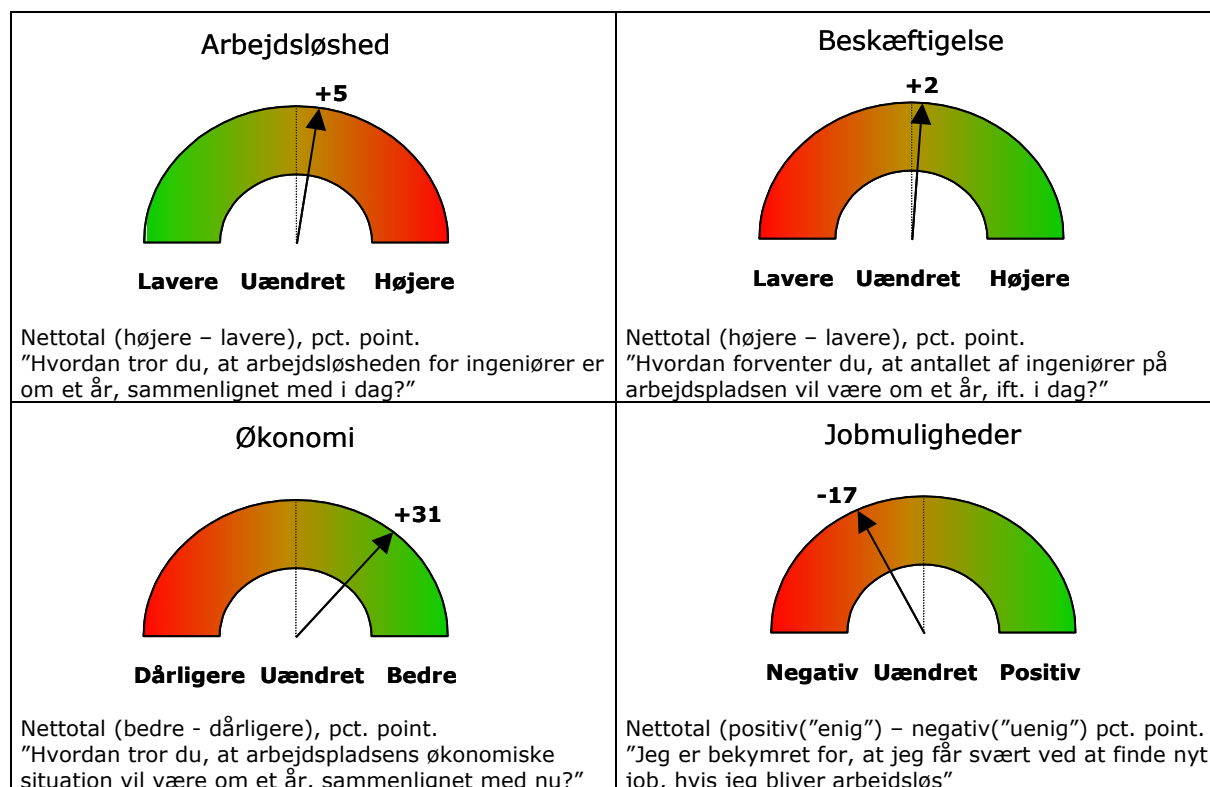
3. oktober 2003

Konjunkturmåling blandt ingeniører 2. halvår 2003

IDA har gennemført en undersøgelse af ingeniørers vurdering af konjunkturerne på arbejdsmarkedet. Undersøgelsen belyser, hvilke forventninger ingeniørerne har til udviklingen det kommende år, og hvordan de personligt ser på beskæftigelsesudsigterne.

Overblik

Der forventes generelt en svag stigning i arbejdsløsheden for ingeniører det kommende år. På den enkelte arbejdsplads forventes et stort set uændret antal ansatte ingeniører. Forventningerne til arbejdspladsernes økonomi er for en stor dels vedkommende positive. På det individuelle plan er der nogen bekymring over mulighederne for igen at få job, hvis man bliver arbejdsløs.

Ingeniørernes konjunkturbarometer
(Rundspørge blandt 547 ingeniører, 2. halvår 2003)

Om Konjunkturundersøgelsen

Undersøgelsen er baseret på 547 besvarelser fra ingeniører på arbejdsmarkedet. Besvarelserne er indsamlet via en internetbaseret rundspørge blandt IDAs spørgepanel af repræsentativt udvalgte ingeniører¹. Besvarelserne repræsenterer 397 forskellige virksomheder med i alt 11.400 IDA medlemmer ansat.

721 medlemmer med tilknytning til arbejdsmarkedet (både beskæftigede og ledige) er blevet spurgt. Der er modtaget 547 besvarelser, hvilket giver en meget tilfredsstillende svarprocent på 75,9%. 36 af besvarelserne er fra ledige ingeniører. Disse har ikke deltaget i undersøgelsens del om arbejdsplads og beskæftigelse.

Undersøgelsen er gennemført i perioden fra den 27. august 2003 til 15. november 2003.

Konjunkturundersøgelsens resultater præsenteres delvist som en række indikatorer for beskæftigelse, økonomi og jobmuligheder. Definitionerne fremgår af nedenstående boks:

Konjunkturindikatorer – definitioner:

Arbejdsløshed

Nettotal, beregnet som den procentandel af beskæftigede og ledige, som det kommende år forventer højere/meget højere arbejdsløshed for ingeniører minus den procentandel, der forventer lavere/meget lavere arbejdsløshed. En indikator på 0 er altså udtryk for, at der er lige mange som forventer højere arbejdsløshed, som der er ingeniører der forventer lavere arbejdsløshed. Er indikatoren positiv er der relativt flere, som forventer højere arbejdsløshed.

Beskæftigelse

Nettotal, beregnet som den procentandel af beskæftigede, som det kommende år forventer flere ingeniører på arbejdspladsen, minus den procentandel, der det kommende år forventer færre ingeniører på arbejdspladsen. En indikator på 0 er altså udtryk for, at der er lige mange som forventer flere ansatte, som der forventer færre ansatte. Er indikatoren positiv er der relativt flere, som forventer et øget antal ansatte ingeniører på arbejdspladsen.

Økonomi

Nettotal, beregnet som den procentandel af beskæftigede, som det kommende år forventer bedre/meget bedre økonomi for arbejdspladsen, minus den procentandel, som det kommende år forventer dårligere/meget dårligere økonomi for arbejdspladsen. En positiv indikator er udtryk for, at relativt flere forventer en bedre økonomi for arbejdspladsen det kommende år.

Jobmulighed

Nettotal, beregnet som den procentandel af beskæftigede, som er delvis/helt uenige i at de får svært ved at finde nyt job, hvis de blev arbejdsløse, minus dem som er enige/helt enige heri. En positiv indikator er udtryk for, at der er relativt flere som er uenige i, at de kan få svært ved at finde nyt job. Er indikatoren negativ er det med andre ord udtryk for, at der er relativt flere, som er bekymret for, at de kan få svært ved at finde nyt job, hvis de blev arbejdsløse.

¹ Resultaterne er vægtet for en mindre overrepræsentation (3 pct. point) af besvarelser fra offentligt ansatte.

Arbejdsløshed

Mere end hver fjerde (29%) ingeniør forventer højere ingeniørledighed det kommende år. Lidt færre (24%) forventer omvendt en bedring i form af lavere ledighed.

Forventninger til arbejdsløsheden det kommende år

	Meget højere	Højere	Uændret	Lavere	Meget lavere	Antal	Konjunkturindikator
Forventninger	1%	28%	47%	24%	0%	514	5%

Anm.: Personer der har svaret "ved ikke" er udeladt af tabellen. Tabellen summer vandret til 100%. Konjunkturindikatoren er netttotal (højere/meget højere - lavere/meget lavere)

Beskæftigelse

Udviklingen i beskæftigelsen det seneste år vurderes som negativ. Godt hver fjerde (29%) giver udtryk for, at der på arbejdspladsen er færre ingeniører ansat nu, sammenlignet med for et år siden.

Forventningerne til beskæftigelsen i det kommende år er stort set uændret i forhold til det nuværende niveau. 2 ud 3 (66%) forventer at der på arbejdspladsen om et år vil være samme antal ingeniører, som nu.

På lidt længere sigt er forventningerne til beskæftigelsen noget mere positive. 45% forventer, at der om tre år vil være flere ingeniører på arbejdspladsen, sammenlignet med nu.

Beskæftigelsesudvikling

	Flere	Samme antal	Færre	I alt	Konjunkturindikator
Hvor mange ingeniører er der ansat på din arbejdsplads nu, sammenlignet med for et år siden?	19%	52%	29%	475	-10%
Hvordan forventer du, at antallet af ingeniører på din arbejdsplads vil være om et år , sammenlignet med nu?	18%	66%	16%	491	2%
Hvordan forventer du, at antallet af ingeniører på din arbejdsplads vil være om tre år , sammenlignet med nu?	45%	37%	18%	462	27%

Anm.: Baseret på personer i beskæftigelse. Personer der har svaret "ved ikke" er udeladt af tabellen. Tabellen summer vandret til 100%. Konjunkturindikatoren er netttotal (flere - færre)

Økonomiske udvikling

Hver tredje ingeniør (34%) vurderer, at arbejdspladsen nu klarer sig bedre økonomisk end for et år siden. En næsten tilsvarende andel (31%), vurderer imidlertid, at arbejdspladsen nu er dårligere stillet økonomisk sammenlignet med for et år siden.

Økonomiske udvikling

	Meget bedre	Bedre	Uændret	Dårligere	Meget dårligere	I alt	Konjunkturindikator
Hvordan vurderer du arbejdspladsens økonomiske situation i dag, sammenlignet med for et år siden?	4%	30%	36%	27%	4%	498	4%
Hvordan tror du, at arbejdspladsen økonomiske situation vil være om et år, sammenlignet med i dag?	3%	43%	40%	14%	1%	497	31%

Anm.: Baseret på personer i beskæftigelse. Personer der har svaret "ved ikke" er udeladt af tabellen. Tabellen summer vandret til 100%. Konjunkturindikatoren er netttotal (bedre/meget bedre - dårligere/meget dårligere)

Udsigterne for det kommende år, vurderes betydeligt mere positivt. 46% forventer at arbejdspladsen har bedre, eller meget bedre, økonomi om et år.

Holdninger til beskæftigelse

Ganske mange (72%) tror på, at de besidder kvalifikationer, som er efterspurgt af arbejdspladsen fremover. En ud af fem er dog delvis (15%) eller helt (4%) enig i udsagnet om, at de er bekymret for, at deres arbejdsplads ikke har brug for deres kvalifikationer fremover.

Personlige holdninger til beskæftigelse

	Helt uenig	Delvis uenig	Hverken enig eller uenig	Delvis enig	Helt enig	Antal	Konjunkturindikator
Jeg er bekymret for, at min arbejdsplads ikke har brug for mine kvalifikationer i fremtiden	49%	23%	10%	15%	4%	505	52%
Jeg er bekymret for, at jeg får svært ved at finde nyt job, hvis jeg bliver arbejdsløs	14%	22%	12%	29%	24%	506	-17%
Jeg arbejder sandsynligvis også på nuværende arbejdsplads om to år	11%	9%	14%	24%	41%	487	-45%

Anm.: Baseret på personer i beskæftigelse. Personer der har svaret "ved ikke" er udeladt af tabellen. Tabellen summer vandret til 100%. Konjunkturindikatoren er netttotal ("enig" - "uenig")

2 ud af 3 er enten delvis (24%) eller helt (41%) enige i, at de sandsynligvis også arbejder på nuværende arbejdsplads om to år. Selvom en stor gruppe således føler sig trygge i nuværende ansættelse, er det mere end halvdelen som er bekymret for (delvis enig: 29%, helt enig: 24%), at de kan få vanskeligt ved at finde nyt arbejde, hvis de bliver arbejdsløs.

Særlige iagttagelser

Konjunkturmålingen viser, at der er nogen spredning i ingeniørernes vurdering af konjunkturforsøntningerne. Det er derfor undersøgt nærmere, om disse forskelle er specielt udtalte i bestemte brancher eller blandt bestemte grupper af ingeniører.

Det skal understreges, at sådanne nedbrydninger selvsagt resulterer i et datagrundlag, som i nogle tilfælde er spinkelt og baseret på få besvarelser.

Branche

På brancheniveau kan det fremhæves, at brancherne elektro/elektronik og edb/IT/software er præget af relativt positive forventninger til beskæftigelse og økonomi.

Det samme gør sig gældende i branchen kemi/biotek/medicinal/næringsmiddel, som er branchen med den mest positive forventning til beskæftigelse.

Konjunkturindikatorer fordelt på brancher

Branche	Beskæftigelse	Økonomi	Jobmulighed	Antal
Bygge og anlæg	-13,6	21,2	5,5	31
Kemi/biotek/medicinal/næringsmiddel	13,6	31,9	-15,3	50
Maskin, jern og metalindustri	5,5	44,0	-12,9	57
Elektro/elektronik	6,6	63,7	-10,8	53
Edb/IT/software	11,5	54,3	-28,6	75
Energi/forsyning/miljø	-13,5	28,0	-1,0	26
Rådgivende ingeniør-/konsulentvirksomhed	5,5	37,7	-6,2	99
Handel/finansiering/forsikring	0,0	33,7	-32,7	6
Undervisning/Forskningsinstitution	-9,2	1,6	-51,5	27
Offentlig/kommunal adm./tekn. forvaltning	-15,4	-43,2	-43,8	43
Interesseorganisation	-24,8	-42,5	0,7	8
Anden branche	-2,8	39,9	-14,1	22
Alle brancher	1,5	31,4	-17,1	498

Anm.: Forventninger til beskæftigelse, økonomi og jobmuligheder. 0 er udtryk for uændrede forventninger ift. nu. Indikatorer > 0 er udtryk for positive forventninger. Se definitionsboks side 2 for yderligere forklaring.

I de traditionelle brancher: rådgivende ingeniør-/konsulentvirksomhed og maskin/jern-/ metalindustri er forventningerne ligeledes relativt positive. De offentlige brancher undervisning/forskning og offentlig/kommunal forvaltning er præget af relativt negative forventninger. Især vurderes jobmulighederne for ingeniører der er ansat i disse brancher negativt.

Sektor

De privatansatte har væsentligt mere positive forventninger end de offentligt ansatte.

Konjunkturindikatorer fordelt på sektorer

Sektor	Beskæftigelse	Økonomi	Jobmulighed	Antal
Privat ansat	5,2	44,5	-10,0	378
Offentlig ansat	-18,9	-22,4	-46,9	99
Selvstændig/medejer	28,7	50,3	-6,9	22
Alle ansatte	1,5	31,4	-17,1	498

Anm.: Forventninger til beskæftigelse, økonomi og jobmuligheder. Tabellen viser netttotal (positive - negative forventninger). 0 er udtryk for samlet set uændrede forventninger ift. nu. Indikatorer >0 er udtryk for positive forventninger. Baseret på personer i beskæftigelse.

Virksomhedsstørrelse

Der er en tendens i retning af, at ingeniører på mindre virksomheder har mere positive forventninger til beskæftigelsen, end det er tilfældet på de større virksomheder.

Konjunkturindikatorer fordelt på virksomhedsstørrelse

Ansatte i virksomheden	Beskæftigelse	Økonomi	Jobmulighed	Antal
1-25 ansatte	9,5	34,4	-13,5	84
26-100 ansatte	9,7	28,8	-15,8	108
101-500 ansatte	2,0	24,5	-17,5	151
Over 500 ansatte	-9,2	38,3	-19,6	155
Alle virksomheder	1,5	31,4	-17,1	498

Anm.: Forventninger til beskæftigelse, økonomi og jobmuligheder. Tabellen viser netttotal (positive - negative forventninger). 0 er udtryk for samlet set uændrede forventninger ift. nu. Indikatorer >0 er udtryk for positive forventninger. Baseret på personer i beskæftigelse.

Tilsvarende gør sig gældende i virksomheder med relativt få ingeniører. Her forventes i størst udstrækning en øget beskæftigelse det kommende år.

Konjunkturindikatorer fordelt på antal ingeniører i virksomhederne

Ansatte ingeniører i virksomheden	Beskæftigelse	Økonomi	Jobmulighed	Antal
1-5 ingeniører	0,2	29,5	-7,4	116
6-20 ingeniører	17,7	28,5	-24,3	104
21-100 ingeniører	-1,3	28,4	-15,9	106
Over 100 ingeniører	-2,9	38,1	-23,0	150
Alle virksomheder	1,5	31,4	-17,9	475

Anm.: Forventninger til beskæftigelse, økonomi og jobmuligheder. Tabellen viser netttotal (positive - negative forventninger). 0 er udtryk for samlet set uændrede forventninger ift. nu. Indikatorer >0 er udtryk for positive forventninger. Baseret på personer i beskæftigelse.

Region

Forventninger til beskæftigelse og vurdering af jobmuligheder er lidt lavere i København og Nordsjælland, end i det øvrige land.

Konjunkturindikatorer fordelt på region

Region	Beskæftigelse	Økonomi	Jobmulighed	Antal
København og Nordsjælland	-6,0	30,6	-28,3	240
Øvrig Sjælland og Fyn	6,1	28,5	-4,0	86
Jylland	9,7	34,0	-7,9	172
Alle	1,5	31,4	-17,1	498

Anm.: Forventninger til beskæftigelse, økonomi og jobmuligheder. Tabellen viser netttotal (positive - negative forventninger). 0 er udtryk for samlet set uændrede forventninger ift. nu. Indikatorer >0 er udtryk for positive forventninger. Baseret på personer i beskæftigelse.

Den regionale fordeling på IDA regioner viser samme tendens med relativt positive forventninger til beskæftigelse og økonomi i Nord- og Vestjylland.

Konjunkturindikatorer fordelt på IDA regioner

IDA region	Beskæftigelse	Økonomi	Jobmulighed	Antal
København	-4,0	30,7	-30,5	182
Nordsjælland	-12,1	28,2	-24,6	60
Sjælland	1,7	26,7	-6,2	53
Fyn	13,4	34,5	8,8	33
Østjysk	9,5	42,6	15,0	69
Sydjysk	0,8	26,8	-7,3	47
Vestjysk	25,4	41,3	-12,3	21
Nordjysk	13,1	23,2	-54,6	33
Alle	1,5	31,4	-17,1	498

Anm.: Forventninger til beskæftigelse, økonomi og jobmuligheder. Tabellen viser netttotal (positive - negative forventninger). 0 er udtryk for samlet set uændrede forventninger ift. nu. Indikatorer >0 er udtryk for positive forventninger. Baseret på personer i beskæftigelse.

Stillingstype

Der er en tydelig tendens i retning af ingeniører med ledelsesansvar, herunder projektledelse, har mere positive forventninger end øvrige.

Konjunkturindikatorer fordelt på stillingstype

Stillingstype	Beskæftigelse	Økonomi	Jobmulighed	Antal
Direktør/øverste leder	16,2	47,9	7,2	38
Afdelings-/mellemlider	3,3	28,1	-8,3	97
Projektleder	7,0	41,3	-18,7	113
Ingeniør uden ledelsesansvar	-2,1	28,5	-23,2	197
Underviser/forsker	-15,2	0,7	-27,8	29
Andet	-7,6	32,8	-19,1	24
Alle	1,5	31,4	-17,1	498

Anm.: Forventninger til beskæftigelse, økonomi og jobmuligheder. Tabellen viser netttotal (positive - negative forventninger). 0 er udtryk for samlet set uændrede forventninger ift. nu. Indikatorer >0 er udtryk for positive forventninger. Baseret på personer i beskæftigelse.

Køn

Der er en gennemgående tendens til at de mandlige ingeniører har mere positive forventninger til det kommende år, end kvinderne har.

Konjunkturindikatorer fordelt på køn

Køn	Beskæftigelse	Økonomi	Jobmulighed	Antal
Mand	2,7	34,7	-15,5	426
Kvinde	-5,2	11,2	-26,2	73
Alle	1,5	31,4	-17,1	498

Anm.: Forventninger til beskæftigelse, økonomi og jobmuligheder. Tabellen viser netttotal (positive - negative forventninger). 0 er udtryk for samlet set uændrede forventninger ift. nu. Indikatorer >0 er udtryk for positive forventninger. Baseret på personer i beskæftigelse.

Alder og anciennitet

Vurdering af jobmuligheder er meget forskellig afhængig af alder. De relativt ældre ingeniører på 50 år og derover, er i stor udstrækning bekymret for, at de kan være vanskeligt at få job igen, hvis de blev arbejdsløse.

Konjunkturindikatorer fordelt på alder

Alder	Beskæftigelse	Økonomi	Jobmulighed	Antal
under 30 år	6,7	50,2	-3,6	55
30-39 år	6,4	35,0	8,9	169
40-49 år	-3,4	29,4	-20,4	137
50-59 år	-5,3	21,8	-49,9	101
60 år+	8,9	20,7	-63,7	33
Alle	1,5	31,4	-17,2	496

Anm.: Forventninger til beskæftigelse, økonomi og jobmuligheder. Tabellen viser netttotal (positive - negative forventninger). 0 er udtryk for samlet set uændrede forventninger ift. nu. Indikatorer >0 er udtryk for positive forventninger. Baseret på personer i beskæftigelse.

Samme iagttagelse ses vedr. anciennitet siden uddannelsesår.

Konjunkturindikatorer fordelt på anciennitet

Anciennitet	Beskæftigelse	Økonomi	Jobmulighed	Antal
0-1 år	9,5	46,7	-0,2	34
2-5 år	-6,5	29,5	0,4	51
6-10 år	13,7	49,9	-3,8	72
11-20 år	2,8	32,3	2,7	171
Mere end 20 år	-4,1	20,8	-52,0	170
Alle	1,5	31,4	-17,1	498

Anm.: Forventninger til beskæftigelse, økonomi og jobmuligheder. Tabellen viser netttotal (positive - negative forventninger). 0 er udtryk for samlet set uændrede forventninger ift. nu. Indikatorer >0 er udtryk for positive forventninger. Baseret på personer i beskæftigelse.

Uddannelsestype og retning

Der ses umiddelbart at være differentierede forventninger blandt uddannelsestyperne.

Da nogle uddannelser er ældre end andre (fx er diplomuddannelsen væsentlig yngre end civilingeniøruddannelsen) er der imidlertid også forskel i den aldersmæssige fordeling blandt de forskellige uddannelser. De forskelle der kan ses i tabellen, er derfor bl.a. udtryk for en aldersmæssig forskel (jf. tidligere tabel om alder)

Konjunkturindikatorer fordelt på uddannelse

Uddannelse	Beskæftigelse	Økonomi	Jobmulighed	Antal
Akademiingeniør	1,9	27,9	-15,7	83
Civilingeniør	-5,3	29,2	-27,6	172
Diplomingeniør	8,8	41,1	7,3	50
Teknikumingeniør	5,4	31,0	-11,2	177
Anden uddannelse	7,9	49,7	-56,0	15
Alle	1,5	31,4	-17,1	498

Anm.: Forventninger til beskæftigelse, økonomi og jobmuligheder. Tabellen viser netttotal (positive - negative forventninger). 0 er udtryk for samlet set uændrede forventninger ift. nu. Indikatorer >0 er udtryk for positive forventninger. Baseret på personer i beskæftigelse.

Elektro, herunder data/informatik, er umiddelbart den uddannelsesretning, hvoraf flest har positive forventninger til beskæftigelsen

Konjunkturindikatorer fordelt på uddannelsesretning

Uddannelsesretning	Beskæftigelse	Økonomi	Jobmulighed	Antal
Bygning	-8,2	16,0	-22,1	123
Elektro	9,8	39,4	-15,0	159
Kemi/levnedsmiddel	-2,7	22,7	-23,1	66
Maskin	4,2	42,9	-5,2	108
Anden retning	-1,1	30,6	-30,5	42
Alle	1,5	31,4	-17,1	498

Anm.: Forventninger til beskæftigelse, økonomi og jobmuligheder. Tabellen viser netttotal (positive - negative forventninger). 0 er udtryk for samlet set uændrede forventninger ift. nu. Indikatorer >0 er udtryk for positive forventninger. Baseret på personer i beskæftigelse.